

KODUKANDI LUGU

1. Kodukandi lugu

1.1 Valikaine kirjeldus

Valikaine kodukandi lugu õpetatakse 8. klassis I ja II semestril. Maht on 22 ainetundi õppeaastas.

Kodukandi lugu eesmärgiks on kursuse raames populariseerida ja tekitada huvi Ruila piirkonna ajaloo ja giiditöö vastu. Aine annab üldised teadmised Ruila mõisa ajaloost ning piirkonna põhilistest inimtekkelistest ning looduslikest vaatamisväärustest.

1.2 Valikaine tunnijaotusplaanis

Kodukandi lugu õpetatakse 8. klassis toetamaks kodukoha käsitlust lähtudes õppekava sihiseadest. Õppeainet õpetatakse mahus 0,7

Õppeaine	Nädalatunde klassiti	
	8	Kokku
Kodukandi lugu	0,7	0,7
Kokku	22	22

1.3.Ainevaldkonna kirjeldus ja taotletavad õpitulemused

Valikainega kodukandi lugu taotletakse:

- Tutvustada giiditööd kui võimalikku lisaeriala elukutse õppimisel
- Äratada õpilastes huvi Ruila piirkonna looduse, kultuuri ja ajaloo vastu.

Valikaine kursuse sihtrühmaks on Ruila Põhikooli õpilased, kes soovivad täiendada teadmisi kodukohast, lisaks õpilased, kes on huvitatud edaspidi rakendama kursuselt saadud teadmisi ja oskusi giiditöös Ruila piirkonna tutvustamisel küllastajatele, sõpradele ja tuttavatele.

Õpitulemused, õppesisu ja õppetegevused

Valikaine eeldatavad üldised õpitulemused:

1. Nimetab kodukandi olulisi vaatamisväärsusi (nii looduslikke kui inimtekkelisi) ja mõistab nende rolli kodukandi loos
2. Tunneb Ruila kooli ajalugu
3. Tunneb Ruila mõisa ajalugu
4. Tunneb Laitse lossi ajalugu
5. On saanud intervjuerimise kogemuse ja suulise ajaloo kogemuse
6. Tunneb giiditöö põhialuseid ja oskab neid vajadusel kasutada
7. Teab kodukandi loo ainekavas määratud ajalooliselt olulisi isikuid ning mõistab nende mõju eesti kultuuriloos
8. Oskab luua uurimuslikul meetodil baasmaterjalidele tuginedes koondatud sisu (abimaterjalidele tuginedes eksursiooni loomine)
9. Oskab teha koostööd ning mõistab kollektiivse korraldamise struktuuri ja reegleid
10. On saanud korraldamiskogemuse
11. Oskab analüüsida isiklike võimeid ning teha grupitöö korraldamisel nendest lähtuvad rollivalikud

1.4 Öppesisu

Valikkursus koosneb kahest osast : teoreetilisest üldosast ja praktiliste ekskursioonide rakendamisest.

Teoreetilised üldosas omandavad õppijad teadmised Ruila piirkonna looduslike ja inimtekkeliste vaatamisväärsuste kohta ja oskused erinevates giiditööd puudutavates valdkondades.

Teoreetiliselt osas antakse teadmised järgmiste kodukandi loos oluliste teemade kohta:

- Ruila kooli ajalugu
- Ruila mõisa ajalugu
- Laitse lossi ajalugu
- Kodukandi olulised tähised
- Ruila looduskaitseala
- Kodukandi inimesed

1.5 Õppetegevused

Praktilises osas viiakse läbi kaks ekskursiooni:

- Ruila mõisa ajalugu
- Ruila looduskaitseala ja Ruila järv

Ekskursioonid lähtuvad juba olemasolevatest Ruila mõisa ekskursioonist ja Ruila rabamatkast ning õpitud teoreetilisest materjalist.

Ekskursioonid luuakse tuginedes mainitud materjalidele, erinevatele kooli loovtöödele. Ekskursiooni loomiseks jaotatakse õpilased gruppidesse.

Praktilise osa loomisel valivad õpilased koostöös õpetajaga endale sobiliku rolli ekskursiooni korraldamisel ja läbiviimisel lähtudes õpilase huvist ja võimetest.

Näidisekursiooni "Rabamatk" läbiviimine

Õpisisu:

Organismid ja elupaigad Ruila rabas, praktilised tööd (seos riikliku õppekavaga) ja aluseks Ruila Looduskaitseala korralduskava.
<https://infoleht.keskkonnainfo.ee/GetFile.aspx?fail=-1911860850>

Õpitulemus:

1. Tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu ning mõistab, et inimene on osa loodusest ja suhtub loodusesse säästavalt
2. eristab selgroogseid (kala, kahepaikne, roomaja, lind ja imetaja) ning selgrootuid (putukad);
3. kirjeldab õpitud loomaliikide eluviise ja elupaiku;
4. arvestab taimede ja loomade vajadusi ning suhtub neisse

vastutustundlikult;

5. toob näiteid erinevate organismide seoste kohta looduses ning koostab õpitud liikidest lihtsamaid toiduahelaid;
6. toob näiteid, kuidas inimene sõltub loodusest ning muudab oma tegevusega loodust;
7. oskab planeerida ja läbi viia matka Ruila Looduskaitsealale ning koostada matkaplaani

1.6 Üldpädevused

Üldpädevused	Tegevused ja protsessid
<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus –</p> <p>suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;</p>	<p>Et väärtustada oma seotust teiste inimestega: Isikliku ajaloo, suulise ajaloo kirjutusega seotud praktilised tegevused, sh intervjuud.</p> <p>Et väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust: ekskursioonide ettevalmistus ja läbiviimine, kodukohaga seotud väljapaistvate inimeste pärimuse ja mälestuste uurimine, töö kohapärimusega.</p>
<p>Sotsiaalne- ja kodanikupädevus –</p> <p>suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel</p>	<p>Et arendada suutlikkust teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel: intervjueerimine, ekskursioonide ettevalmistus ja läbiviimine.</p>
<p>Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme</p>	<p>Läbi õppeaine protsesside suunatakse õpilasi mõistma oma enda huve, tugevusi ja arendamist vajavaid oskusi.</p>

<p>Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.</p>	<p>Läbi individuaalse, paarilisega ja gruppides tehtava töö tehakse läbi erinevaid õpiprotsesse, tegeletakse tööülesannete jaotamise ja planeerimisega ning hilisema hinnangu andmisega oma tööle, oma õppimise refleksiooniga.</p>
<p>Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;</p>	<p>Arendatakse esinemisoskust, eneseväljendust, teadmiste korrastamist ning selget väljendamist. Ekskursioonide ettevalmistamisel otsitakse infot eri allikatest ja vormistatakse ning viiakse läbi isikupärane ja nõuetekohane esitus läbi grupi koostöö.</p>
<p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboliteid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;</p>	<p>Praktilised tegevused, mis muuhulgas on seotud matkaga Ruila looduskaitsealale.</p>
<p>Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta</p>	<p>Et arendada suutlikkust ideid luua ja neid ellu viia: intervjuu planeerimine ja läbiviimine, ekskursioonide ettevalmistusega seotud tegevused.</p>

arukaid riske. Olla teadlik edasiõppimisvõimalustest, , rakendada finantskirjaoskust

Digipädevus- suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppides, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest, osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Et arendada digipädevust: töö kohapärimuskaardiga Maa-ameti kaardirakenduses; ekskursioonide arvutis ettevalmistamine koos infootsinguga; intervjuude teostusega seotud praktilised tegevused kasutades erinevaid digitaalseid vahendeid.

1.7 Hindamine

Kooli poolt valitud valikaine puhul on kasutusel mitmeeristav hindamine, kus tulemusi väljendatakse sõnadega „arvestatud“ või „mittearvestatud“. Teoreetilist üldosa hinnatakse testidega, praktilist osa osaluse panuse hindamisega. Semestri hinne kujuneb teoreetilise osa testide, ekskursiooni kujundamisel ja läbiviimisel osalemise hindamise ning jooksvate hinnangute põhjal.

1.8 Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab aineõpet klassis, mõisakompleksis tervikuna (sealhulgas kooli muuseumis) ja kooli lähiümbruses. Õpilastel on võimalus käia ainekavas ette nähtud õppekäikudel muuseumides ja näitustel. Võimalus tutvuda turismindusega tegeleva ettevõttega Laitse Loss OÜ.

1.9 Õppeaines kasutatavad materjalid:

Mõisast kooliks. Eesti mõisakoolide teejuht. Eesti arhitektuurimuuseum.

Ajalooliste tapeedinäidiste ekspositsiooni projekt. Ruila mõisa peahoone. Tln 2015. A4 lehed.

Muinsuskaitse eritingimused mõisa peahoone pööningu, arstikabineti, tualettruumide ning keldri resta-ks I kor lõunatiivas ning võim-ks ühendamiseks jääkeldriga. Tln 2011. A4 kiirkõitja.

Ruila peahoone stendide kirjeldused. A4 lehed.

Ruila rabamatk. Loovtöö. R. Kull 2021.

Ruila looduskaitseala kaitsekorralduskava 2012-2021 + töölehed. A4 kiirkõitja

Ruila mõisa giidituuri täiendamine Eesti rahva muuseumi materjalidega. Uurimistöö. Triinu Talinurm 2016. A4 lehed. (Rita Pöörilt)

Hageri kihelkond : Aja lood / 2018

Keerdus kadakas ja kadunud haned. Hageri kohapärimus. Tartu 2023

Thuve ja Ursula von Bremenite pühadekaart perepildiga 2015.

Teemad:

- A. Ruila kooli ajalugu (3 tundi)
- B. Ruila mõisa ajalugu (8 tundi)
- C. Laitse lossi ajalugu (2 tundi)
- D. Kodukandi olulised tähised (2 tundi)
- E. Ruila looduskaitseala (3 tundi)
- F. Isiklik ajalugu, suuline ajalugu (2 tundi)
- G. Kodukandi inimesed (2 tundi)

A. Ruila kooli ajalugu
Õppesisu
Põhimõisted: <ul style="list-style-type: none">• Ruila kool
Õpitulemused
1. Tunneb Ruila kooli ajalugu: nimetab ja selgitab Ruila kooli ajaloo tähtsamaid daatumeid
Lõimingu võimalused ajalugu, ühiskonnaõpetus, eesti keel ja kirjandus.
Lõiming AHK plaaniga: Kooli aastapäev
Kodukoha käsitluse võimalused: Õppekäik koolis ja kooli ümbruses

IKT ja praktilised tööd:

Muuseum, stendid, hoolekogu protokollid, kroonikaraamat, vilistlaste mälestused.

Hindamine: test.

B. Ruila mõisa ajalugu**Õppesisu****Põhimõisted:**

- Mõisahoone, majandushooned
- Ruila veski, Kultuskivi (Lohukivid)

Õpitulemused

2. Tunneb Ruila mõisa ajalugu: nimetab ja selgitab Ruila mõisa ajaloo tähtsamaid daatumeid
3. Tunneb giiditöö põhialuseid ja oskab neid vajadusel kasutada
4. Oskab luua uurimuslikul meetodil baasmaterjalidele tuginedes koondatud sisu (abimaterjalidele tuginedes eksursiooni loomine)
5. Oskab teha koostööd ning mõistab kollektiivse korraldamise struktuuri ja reegleid
6. On saanud korraldamiskogemuse
7. Oskab analüüsida isiklike võimeid ning teha grupitöö korraldamisel nendest lähtuvad rollivalikud
8. Nimetab kodukandi olulisi vaatamisväärsusi (nii looduslikke kui inimtekkelisi) ja mõistab nende rolli kodukandi loos
9. selgitab näidete abil, kuidas muutused maailmas on mõjutanud Eesti ajalugu; märkab kodukoha kultuuripärandit ja teab selle kujunemislugu, mõistab, et kultuuripärandi tähendus võib ajas muutuda

10. Iseloomustab põhitunnuste kaudu erinevaid ajaloo perioode
11. analüüsib inimeste võimalusi ja valikuid minevikus ja tänapäeval isikute näitel
12. toob allikate abil esile ajaloosündmuste põhjuse-tagajärje seoseid

Lõimingu võimalused

Ajalugu; ühiskonnaõpetus; kunst -arhitektuurstiilid; kunst – plakati kujundamine; informaatika - ajatelg

Lõiming AHK plaaniga:

Kodukoha käsitlemise võimalused: Õppekäik koolis ja kooli ümbruses

IKT ja praktilised tööd:

Ekskursiooni koostamine ja läbi viimine grupitööna (paaris või kolmesed grupid), selleks allikate analüüs.

Ajajoon: olenevalt valikust, kas ajajoon koostatakse paberil või veebikeskkonnas, n <https://www.timetoast.com/> võib ajajoon täiendada illustreerimise või piltide ja näitliku info lisamisega.

Plakati kujundamine oma eksk. teemast ja ruumist ühel A3-l

C. Laitse lossi ajalugu

Õppesisu

Põhimõisted:

- Laitse mõis, Laitse loss
- Raadiojaam,
- Graniitvilla

Õpitulemused

13. Tunneb Laitse lossi ajalugu: nimetab ja selgitab Laitse lossi ajaloo tähtsamaid daatumeid
14. selgitab näidete abil, kuidas muutused maailmas on mõjutanud Eesti ajalugu; märkab kodukoha kultuuripärandit ja teab selle kujunemislugu, mõistab, et kultuuripärandi tähendus võib ajas muutuda
15. iseloomustab põhitunnuste kaudu erinevaid ajalooperioode
16. analüüsib inimeste võimalusi ja valikuid minevikus ja tänapäeval isikute näitel

Lõimingu võimalused

Ajalugu; ühiskonnaõpetus; kunst -arhitektuuristiilid

Lõiming AHK plaaniga: Väljasõitude nädal

Kodukoha käsitlemise võimalused: Õppekäik kooli või kodukoha ümbruses

IKT ja praktilised tööd:

Kodutöö: õpilased valmistavad grupitööna ette esitlused, sh ühe viktoriini n Kahoot-i-vormis.

Märkmete tegemine ekskursiooni ajal

Test- Laitse mõisa ajalugu.

D. Kodukandi olulised tähised

Õppesisu

Põhimõisted:

- Lossikivi (muistendid)
- Kääbastemägi

Õpitulemused
17. Nimetab kodukandi olulisi vaatamisväärsusi (nii looduslikke kui inimtekkelisi) ja mõistab nende rolli kodukandi loos
18. arutleb märksõnade või küsimuste toel ajaloosündmuste ja -nähtuste üle, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda
Lõimingu võimalused
Ajalugu, ühiskonnaõpetus
Lõiming AHK plaaniga: Talvine liikumisharrastuse päev
Kodukoha käsitlemise võimalused: Õppekäik kooli või kodukoha ümbruses
IKT ja praktilised tööd:
Küsimuste koostamine; alternatiivse ajaloo ülesanne

E. Ruila looduskaitseala
Õppesisu
Põhimõisted:
<ul style="list-style-type: none"> • Ruila looduskaitseala
Õpitulemused
19. Ruila looduskaitseala
20. Tunneb giiditöö põhialuseid ja oskab neid vajadusel kasutada
21. Oskab luua uurimuslikul meetodil baasmaterjalidele tuginedes koondatud sisu (abimaterjalidele tuginedes eksursiooni loomine)

Lõimingu võimalused

Bioloogia, geograafia

Lõiming AHK plaaniga: Seiklus- ja õppesündmus Välek

Kodukoha käsitluse võimalused: Õppekäik kooli või kodukoha ümbruses

IKT ja praktilised tööd:

Matk Ruila looduskaitsealale

Matka käigus: ülesannete täitmine, mida aitab koostada bioloogiaõpetaja

Esitlus grupitööna

Lähtematerjal:

Rain Kulli loovtöö "Ruila rabamatk"

Ruila looduskaitseala kaitseeskiri

Pildimaterjal

<https://youtu.be/jrXIIAk8K54>

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=pVjyeF4YOOs>

F. Isiklik ajalugu, suuline ajalugu**Õppesisu****Põhimõisted:**

- Kohapärimus

- kohapärimuskaart

Õpitulemused

22. On saanud intervjueerimise kogemuse ja suulise ajaloo kogemuse

23. analüüsib inimeste võimalusi ja valikuid minevikus ja tänapäeval isikute näitel;

Lõimingu võimalused

Ajalugu, eesti keel ja kirjandus, informaatika

Kodukoha käsitluse võimalused: Õppekäik kooli või kodukoha ümbruses

Lõiming AHK plaaniga: Mardipäev ja/või Kadripäev; Vabariigi aastapäev; Emakeelenädal

IKT ja praktilised tööd:

Individaalne töö kohapärimuskaardiga

Esitlus:suuline ajalugu kui uurimistraditsioon.

Intervjuu-meetodi harjutamine. Nõuded intervjueerimise läbiviimisele, transkribeerimisele ja analüüsimisele.

Kodune ülesanne: oma vanavanema või mõne teise vanema lähedasega intervjuu ettevalmistus ja intervjueerimine. Vormistamise tutvustus.

Kodune ülesanne: intervjuu vormistus

G. Kodukandi inimesed

Õppesisu

Põhimõisted:

- Leelo Tungal, Felix Tungal, Raimo Kangro

Õpitulemused

24. Leelo Tungal, Felix Tungal, Raimo Kangro. Analüüsib inimeste võimalusi ja valikuid minevikus ja tänapäeval isikute näitel.

25. Teab kodukandi loo ainekavas määratud ajalooliselt olulisi isikuid ning mõistab nende mõju eesti kultuuriloos

Lõimingu võimalused

Ajalugu, eesti keel ja kirjandus, kehakultuur, muusikaõpetus

Lõiming AHK plaaniga: Felix Tungali jooks

Kodukoha käsitluse võimalused: Õppekäik kooli või kodukoha ümbruses

IKT ja praktilised tööd: L.Tungali raamatu tutvustamine, küsimuste küsimine. Õpilaste esitlus grupidöna.